

# مأموریت و ضرورت ورزش در مدارس

محمدحسن پیمان‌فر، عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

استانداردهای موجود کسب کند. اگر نگاه راه‌بردی به این مقوله داشته باشیم باید نقش خانواده و معلم ورزش را در این زمینه پررنگ‌تر ببینیم. سؤالی که مطرح است این خواهد بود که خانواده باید مدرسه را مجاب به توجه بیشتر به ورزش دانش‌آموزان کند یا مدرسه باید خانواده را مجاب کند به تشویق فرزندان برای فعالیت بدنی بیشتر؟ به نظر میرسد سیستم اقتصادی حاکم بر نظام آموزش مدارس، فرصت فعالیت، ورزش و نشاط را از دانش‌آموزان گرفته و خانواده‌ها نیز نداشته این سیاست اشتباه را حمایت کرده‌اند. شاید اگر مفهوم اصطلاحاتی چون بازی، ورزش، تربیت بدنی و فعالیت بدنی به‌درستی تفکیک و تفسیر شود، بتوان موضع‌سازی بهتری در ذهن خانواده‌ها و حتی مدیران مدارس ایجاد کرد. این مسئله می‌تواند به ضرورت ورزش در مدارس برای کیفیت بهتر ادامه‌ی تحصیل کمک کند، لذا جامعه‌ی دانشگاهی و معلم‌های ورزش باید در این زمینه اهتمام بیشتری بورزند.

مقوله‌ی مهم دیگری که در کنار تحرک و سلامت مطرح است، پرورش از طریق بازی می‌باشد. شاید بتوان گفت پرورش کودکان از طریق ورزش یکی از رسالت‌های بنیادین ورزش در مدارس است، چراکه مهارت‌هایی چون رهبری، احترام به قانون و ارزش‌ها و از همه مهم‌تر تمرین کار تیمی از مهم‌ترین مهارت‌های زندگی در دنیای امروزی است که دانش‌آموزان می‌توانند آن‌ها را در زنگ ورزش تمرین کنند.

در پایان باید اذعان داشت که مدرسه، دانش‌آموز و ورزش سه مقوله‌ی مهم برای رشد جوامع در قرن حاضر هستند و چه بهتر که دولت‌مردان از آن غافل نمانند و با حمایت‌های خود آینده‌ای بهتر را برای ایران عزیز رقم بزنند. ■

مطالعات سازمان‌ها در کشورهای سرآمد در حوزه‌ی آموزش نشان می‌دهد، امر به ورزش در مدارس امری مهم و ضروری به نظر می‌رسد، چراکه ورزش در مدارس، فرآیندی آموزشی است که در آن از فعالیت جسمانی و بازی‌ها به‌عنوان راهی برای کمک به دانش‌آموز به منظور کسب مهارت، دانش و ایجاد آمادگی برای زندگی بهتر استفاده می‌شود. یونسکو در سال ۱۹۷۸ در منشور خود، تربیت بدنی را به‌عنوان یکی از «حقوق اساسی بشر» به رسمیت شناخت و خواستار فراهم آوردن فرصت‌های آموزشی برای تحقق آن در سیستم‌های آموزشی کشورها شد.

مطالعه و بررسی اسناد بالادستی ورزش کشورمان نیز نشان از حمایت از ورزش دانش‌آموزی دارد. تأکید بر تربیت بدنی و ورزش در اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده است. هم‌چنین در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران برخورداری از جامعه‌ای سالم و تندرست مورد تأکید قرار گرفته است. همین تأکید در ماده‌های ۹، ۱۳، ۱۷ و ۱۹ برنامه‌ی پنجم توسعه و ماده‌های ۵۳، ۶۹، ۷۳ و ۹۴ برنامه‌ی ششم توسعه نیز وجود دارد. از طرفی در سند تحول بنیادین وزارت آموزش و پرورش به مقوله‌ی تربیت بدنی و ورزش نگاه ویژه‌ای شده است، به‌گونه‌ای که امروز از لحاظ ساختاری، وزارت آموزش و پرورش با توجه به داشتن معاونت تربیت بدنی و سلامت بیش از هر زمان دیگری وظیفه‌ی توسعه‌ی ورزش دانش‌آموزی را بر عهده دارد، اما تحلیل میدانی و بررسی وضع موجود نشان می‌دهد که علی‌رغم حرکت رو به جلو در سال‌های اخیر، سرعت توسعه‌ی ورزش در مدارس کند است، چراکه وضعیت چاقی، میزان تحرک بدنی و حتی سواد حرکتی دانش‌آموزان امروز نمی‌تواند نمره‌ی قبولی را از